



Marianne e Jean-Pierre Duboux, ils auturs dals dicziunaris.

FOTO L. DEPLAZES

Novs dicziunaris rumantschs

■ **(anr/ld Ils 23 da matg 2006 preschentan Marianne e Jean-Pierre Duboux da Thun a la Higa a Cuira ses novs dicziunaris Gourmet en rumantsch. Els han gia edì dicziunaris en set linguas.** In bi di da stad viageschan *Marianne e Jean-Pierre Duboux* cun l'auto sur il Cuolm d'Ursera encunter Mustér. Tuttenina perscorchan els inscripziuns sco «Garascha», «pasternaria», «combras...». Tge surpraisa. Ina autra maniera da scriber. Els èn cunscients ch'els sa chattan uss en il territori rumantsch. Quai dat ad els ina nova inspiraziun. Pertge betg er in dicziunari Gourmet rumantsch? «Quai faschaisal», è stà lur patratg.

Ils Duboux han gia edì vocabularis «Gourmet» en set linguas, numnadain: tudestg, franzos, englais, talian, spagnol, catalan, ed ollandais. Ussa han els decidì da cuntinuar cun las ediziuns en portugais e rumantsch.

Dapi trais onns lavuran Marianne e Jean-Pierre Duboux da Thun vid las ediziuns rumantschas. La gronda lavur da translaziun han els fatg sez, principalmain sin fundament dal «Pledari grond». Plinavant èn els stads en contact cun la Lia rumantscha che haja sustegnì il project da l'entschatta ed als haja gidà en tuts cas da basegn. «*Anna-Alice Dazzi* è adina stada a nossa disposiziun», han ils Duboux punctuà envers l'anr. Preparadas èn ussa trais dicziunaris: Retoru-

mantsch-Tudestg e Deutsch-Rätoromanisch; Retorumansch-Franzos, Franzos-Retorumantsch e Retorumantsch-Talian e Talian-Retorumantsch.

Preschentaziun a la Higa

Ils novs dicziunaris rumantschs vegnan preschentads mardi, ils 23 da matg 2006 a chaschun da l'exposiziun Higa a Cuira. La nova ediziun rumantscha en il format da giaglioffa (8x13,5 cm) vegn stampada tar la Südostschweiz Print AG e custa 22 francs. Ins po retrair il cudeschet tar la Lia rumantscha u directamain da «Duboux Editions SA» a 3600 Thun. Il dicziunari cuntogna var 7000 plets ed explicaziuns per ils secturs gastronomia, hotellaria e vivonda cumpletads cun diversas infurmaziuns. Il «Dicziunari Gourmet» simplifitgescha la comunicaziun e la chapientscha per mangiar en in restaurant, cumprar victualias e per la lavur en il servis.

Blers sbagls

En ils restaurants ch'els han visità e tar la repassada da cartas da tratgas e cudeschs da cuschinar han Marianne e Jean-Pierre Duboux chattà blers sbagls. Els èn stads confruntads cun diversas difficultads ed han stuì constatar ch'i n'exista nagins dicziunaris specifics u documents per sustegnair la chapientscha per translatar. Ils translatur da la gastronomia n'hajan

betg fatg gronds quitads davart la translaziun correcta, han els gi l'impressiun. Quai è stà il motiv ch'ìls Duboux han cumenzà a rimnar e formular la terminologia professiunala per la gastronomia.

Indicaziuns nizzaivlas

Sco ils suandants exempels pon illustrar, cuntengan ils dicziunaris diversas indicaziuns nizzaivlas:

... a l'**ambassadur**, (charn da maz): tartuffels a la duchessa, funds d'artischoccas cun buglia da schampignuns.

... a la **provenzala**, (tocs pitschens da charn/entradas) 1. mesas tomatas cotgas en il furn, schampignuns emplenids; sosa provenzala 2. tomatas cun agl, ulivas.

... a la **pragaisa**, (Praga: chapitala da la Tschechia). Talgia a la pragaisa/talgia da vadè cun sosa duxelles e schambun

Pompadur (tocs pitschens da charn): funs d'artischoccas cun buglia da lentiglias, lamella da trifla, crochettas da tartuffels.